

TOM is een verkorting van THOMAS

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

'tweeling' (Aramees & Hebreeuws); vgl. 'Didymus' (Grieks).

*

Bijzonderheden

Volgens een NIPO-onderzoek stond **Tom** 5e op de lijst van populairste jongensnamen van Nederland tussen 1989-1991: 1,7%; en gemeten over de jaren 1990-1994 gedeeld 7e.

*

Thomas Apostel, Edessa, Perzië / Madras, India; apostel & martelaar. Hij was een leerling van Jezus en wordt door de evangelisten Mattheus, Marcus en Lukas in hun apostellijsten telkens genoemd. In het evangelie volgens Johannes horen wij vier keer van hem;

- 1/ Als Jezus richting Jeruzalem gaat, terwijl Hij even tevoren vandaar is weggegaan, omdat men hem zocht te doden, zegt Thomas: "Laten we met Hem meegaan om met Hem te sterven" (Johannes 11,16).
- 2/ Als Jezus aan het Laatste Avondmaal zegt dat zijn leerlingen weten waar Hij heen gaat en dat ook de weg hun bekend is, merkt Thomas op: "Heer, we weten niet waar U heen gaat; hoe moeten de dan de weg kennen?" Waarop Jezus antwoordt dat Hijzelf de Weg is, de Waarheid en het Leven... (Johannes 14,5-6).
- 3/ Als Jezus na de opstanding uit de doden verschijnt aan zijn leerlingen, is Thomas er niet bij. Enthousiast vertellen zijn vrienden wat hun overkomen is, maar hij zegt: "Als ik niet in zijn handen het teken van de nagels zie, en mijn vinger in de plaats van de nagels kan steken, en mijn hand in zijn zijde kan leggen, zal ik het niet geloven" (Johannes 20,25). De week daarna verschijnt Jezus weer - en nu is Thomas er wel bij. Hij nodigt hem uit te doen wat hij vorige week gezworen heeft. Dan roept Thomas uit: "Mijn Heer en mijn God" (Johannes 20,29).

(Aan dit verhaal ontleen we de uitdrukking 'een ongelovige Thomas'. Later zullen de rollen omgedraaid zijn. Wanneer hij - volgens de legende - vertelt dat Maria na haar dood - net als Jezus! - met lichaam en ziel in de hemel is opgenomen, geloven de anderen hem niet. Pas als ze constateren dat Maria's lichaam niet meer in het graf ligt, moeten ze wel toegeven.)

- 4/ Tenslotte wordt Thomas meteen na Petrus genoemd, wanneer zeven leerlingen van Jezus enige tijd na diens opstanding uit de dood gaan vissen. Na een hele nacht niets gevangen te hebben, staat er 's morgens vroeg een man op het strand die hun wat vis vraagt. Als ze antwoorden geen vis te hebben, roept Hij dat ze hun netten aan de rechterkant uit moeten gooien. Dan vangen ze zoveel vis dat Johannes Jezus herkent en Petrus zijn mantel aantrekt, in het water springt en voor de boot uit naar Jezus toe zwemt.

Daarna horen we in de bijbel niets meer over Thomas.

Volgens de latere verhalen zou hij naar het oosten getrokken zijn om er het evangelie te verkondigen. Zo zou hij in de Perzische stad Edessa gekomen zijn aan de bovenloop van de Eufraat en de Tigris. Volgens de legende was Thomas vroeger timmerman en architect geweest en bouwde hij er kerken. Twee soldaten zouden hem uiteindelijk met speren doorstoken hebben; † **1e eeuw**.

Op de zuidpunt van het vasteland van India troffen missionarissen in de 16e eeuw groepen christenen aan, die naar hun zeggen, het geloof nog hadden ontvangen van de apostel Thomas. Zij hebben in een volkomen geïsoleerde positie hun geloof dus meer dan duizend jaar bewaard!

Thomas wordt temidden van de apostelen vaak afgebeeld met winkelhaak (symbool van zijn vakmanschap). Hij is dan ook patroon van de timmerlieden, metselaars, architecten, bouwvakkers enz. **Feest 3 juli** (& 21 december). Omdat één van zijn feesten midden in de winter viel, werd zijn naam verbonden met typische midwintergebruiken, zoals het Sint-Thomasluiden in het Friese Oudehorne.

*

Er zijn nog talloze andere heiligen en zaligen die Thomas heten, onder wie **Thomas van Aquino** op, Fossanova, Italië; kerkleraar (bijgenaamd 'doctor angelicus' = 'engelachtige leraar'); † **1274; feest 28 januari**. **Thomas More**, Canterbury & Londen, Engeland; martelaar. Hij schreef een boek over de ideale samenleving 'Utopia'; daarnaast was hij beroemd om zijn humor. Hij was ter dood veroordeeld, omdat hij niet mee wilde werken aan de ongeldig-verklaring van het huwelijk van Koning Hendrik VIII. Toen hij het schavot opklom, struikelde hij op de bovenste tree. De beul schoot te hulp om hem op te vangen, waarbij Thomas opmerkte: "Ja, daar ging bijna je loon aan je neus voorbij...!" + **1535; feest 22 juni**.